

Inleiding

In 2013 heeft de gemeenteraad de notitie 'Muziekonderwijs in Achtkarspelen' vastgesteld. Diverse ontwikkelingen en ingrijpende bezuinigingen maakten het destijds wenselijk een visie op het muziekonderwijs te formuleren. Op dit moment vraagt de situatie rond de beëindiging van de subsidie en tegelijkertijd de opdracht tot veiligstellen van het muziekonderwijs om actualisering van deze notitie.

Leeswijzer

In deze beleidsnotitie besteden wij aandacht aan de volgende onderdelen:

- ♪ Gemeentelijk beleidskader
- ♪ Belang van muziek
- ♪ Visie op muziekonderwijs
- ♪ Muziekonderwijs in de basisschool
- ♪ Instrumentaal en vocaal onderwijs
- ♪ Financiën

Gemeentelijk beleidskader

Het Coalitieakkoord 'Mei-inoar trochpakke!', het Beleidskader Sociaal Domein, de huidige Cultuurnota en het convenant 'Méér Muziek in de Klas Fryslân' vormen het gemeentelijk beleidskader voor muziekonderwijs in Achtkarspelen.

Coalitieakkoord 'Mei-inoar trochpakke!'

In het Coalitieakkoord 2018-2022 staat vermeld dat Achtkarspelen initiatieven met betrekking tot (onder andere) het geven van muziekonderwijs op basisscholen wil stimuleren. Projecten met betrekking tot het geven van muziekonderwijs op basisscholen in samenwerking met bijvoorbeeld lokale muziekverenigingen, De Wâldsang en 'Meer Muziek in de Klas' worden gefaciliteerd.

Beleidskader Sociaal Domein

Het Beleidskader Sociaal Domein (2019) heeft vier doelen: 'leefbaarheid behouden/versterken', 'fysiek en mentaal gezond', 'weerbaar in een veilige omgeving' en 'financiële rust en passend werk'. Muziekonderwijs levert een bijdrage aan leefbaarheid en gezondheid. Cultuurcentrum de Wâldsang is een belangrijke voorziening voor een leefbare omgeving en een aantrekkelijk woonklimaat. Hiernaast heeft muziekbeoefening een positief effect op de mentale en fysieke gezondheid.

Cultuurnota 2008

Op dit moment is een nieuwe cultuurnota in ontwikkeling. In de huidige cultuurnota, waaraan nog steeds uitvoering wordt gegeven, is op de volgende wijze aandacht besteed aan cultuureducatie en muziekonderwijs:

'Wij vinden het van belang dat jongeren op jeugdige leeftijd kennis maken met kunst en cultuur, omdat kinderen nog open staan voor nieuwe indrukken en bij hen een stevige basis kan worden gelegd voor belangstelling voor kunst en cultuur. Hierdoor wordt hun creativiteit bevorderd, evenals hun deelname aan passieve en actieve kunstbeoefening. Kennismaking met het plaatselijk aanbod op het gebied van kunst en cultuur achten wij van belang.'

'Binnen cultuureducatie neemt het muziekonderwijs een belangrijke rol in. De muziekschool treedt actief en stimulerend op ter bevordering van de muzikale vorming.'

'De muziekschool blijven wij stimuleren om jongeren aan zich te binden. Samenwerking met andere organisaties, zoals de muziekverenigingen en het onderwijs, is hierbij noodzakelijk.'

Convenant 'Méér Muziek in de Klas Fryslân'

In 2018 heeft de gemeente het convenant 'Méér Muziek in de Klas Fryslân' ondertekend, samen met het basisonderwijs, aanbieders van muziekonderwijs, andere gemeenten en provincie Fryslân. In het convenant garanderen de partijen dat ieder kind in Fryslân vanaf 2020 structureel muziekonderwijs krijgt. Het ondertekenen van het convenant is het startpunt van een jarenlange intensieve samenwerking tussen alle betrokken partijen. De gemeente heeft onder andere de verantwoordelijkheid voor een goed klimaat voor muziekonderwijs binnen- en buitenschools en te zorgen voor de infrastructuur, netwerken en voorzieningen op het gebied van muziekonderwijs.

Belang van muziek

Voor kinderen is muziek van grote waarde:

- ♪ zelf muziek maken heeft een zeer positieve invloed op de intelligentie en verbetert met name sterk het abstractievermogen en het analytisch denken
- ♪ muziek verbetert de creatieve, motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- ♪ muziek bevordert de sociale en emotionele vaardigheden
- ♪ muziek versterkt het concentratievermogen
- ♪ muziek heeft een positief effect op de mentale (en fysieke) gezondheid
- ♪ samen muziek maken versterkt het groepsgevoel en de discipline
- ♪ samen muziek maken geeft zelfvertrouwen en bevordert het luisteren naar elkaar
- ♪ muziek maken is een zinvolle vrijetijdsbesteding, ook op hoge leeftijd
- ♪ en: muziek maken is leuk!

Visie op muziekonderwijs

Muziek is op allerlei manieren verweven in de samenleving en heeft een belangrijke maatschappelijke waarde. Deze maatschappelijke waarde uit zich in persoonlijke ontwikkeling, (cultuur)participatie en sociale cohesie. Deze kernwaarden zijn argumenten om als gemeente te investeren in muziekonderwijs. Uitgangspunt voor het muziekonderwijs is dat alle kinderen in aanraking komen met muziek.

Muziekonderwijs in de basisschool

Cultuurcentrum de Wâldsang heeft een doorgaande leerlijn voor muziekonderwijs in de basisschool ontwikkeld. Met Algemene Muzikale Vorming (AMV) in groep 3 en 4 maken alle kinderen kennis met muziek en wordt een stevige basis gelegd voor kinderen die verder willen met het bespelen van een muziekinstrument. Na twee jaar AMV kunnen basisscholen kiezen voor Instrumentale Muzikale Vorming (IMV) in de hogere groepen. Dit zijn bijvoorbeeld koperprojecten met korpsen, projecten met diverse instrumenten of projecten met popmuziek. Ook is het mogelijk om samen te zingen in een popkoor of samen te spelen in een echt orkest, zoals het Frysk Leerorkest. Met deze projecten vindt een verbreding en verdieping plaats van de muzikale basis van een kind.

***Muziekonderwijs in de basisschool
2020/2021***

***19 AMV-jaarrond (alle basisscholen)
19 IMV-projecten
1307 leerlingen***

Instrumentaal en vocaal onderwijs

Het instrumentaal en vocaal onderwijs (buitenschools onderwijs) is voor ons net zo belangrijk als muziekonderwijs in de basisschool. Naast persoonlijke ontwikkeling heeft muziekonderwijs een preventieve rol bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, zoals gezondheid en eenzaamheid.

Hiernaast is het faciliteren van individuele muzieklessen onder andere van groot belang voor de levensvatbaarheid van de muziekverenigingen in onze gemeente. Deze verenigingen spelen een grote rol bij de participatie van inwoners en de sociale cohesie in de dorpen. Om de muzieklessen betaalbaar en toegankelijk te houden, is subsidiëring van instrumentaal en vocaal onderwijs noodzakelijk.

Instrumentaal/vocaal onderwijs

2020/2021: 298 leerlingen

2019/2020: 348 leerlingen

Financiën

De subsidie voor Cultuurcentrum de Wâldsang bestaat uit drie componenten: gesubsidieerde activiteiten, vaste kosten (coördinatie en ondersteuning) en huisvestingslasten. Met een subsidiebedrag van € 288.000 (peildatum: 2021) voor muziekonderwijs kunnen we in de basisscholen zowel AMV (zonder cofinanciering) als IMV (met cofinanciering) aanbieden. Hiernaast kunnen we met dit bedrag instrumentaal en vocaal onderwijs buitenschools subsidiëren, zodat de muzieklessen betaalbaar blijven.

Tot slot

Muziek is een fundamenteel onderdeel van onze cultuur en is waardevol voor persoonlijke ontwikkeling, participatie en sociale cohesie. Het faciliteren van muziekonderwijs is een investering in gezonde, gelukkige inwoners en een leefbare toekomst voor onze mienskip.